

4. Крывіцкі, А.А. Фанетыка беларускай мовы / А.А. Крывіцкі, А.І. Падлужны. – Мінск: Выш. школа, 1984. – 270 с.
5. Лінгвістычная геаграфія і групойка беларускіх гаворак / Пад рэд. Р.І. Аванесавы, К.К. Атраховіча (К.Крапівы) і Ю.М. Мацкевіч. – Мінск: Навука і тэхніка, 1968. – 320 с.
6. Насовіч, І.І. Слоўнік беларускай мовы / І.І. Насовіч. – Мінск: БелСЭ, 1983. – 756 с.
7. Прыгодзіч, М.Р. Аўтограф Івана Насовіча / М.Р. Прыгодзіч, А.А. Прыгодзіч // Роднае слова. – 2006. – № 12. – С. 83.
8. Станкевіч, Ян. І.Насовіч праз назоў «Крывічы»/ Я.Станкевіч// За родную мову й праўдзівы назоў. – Вільня: Інстытут беларусістыкі, 2006. – 741 с.
9. Pogranicza Białorusi w perspektywie interdyscyplinarnej / Redakcja naukowa Elżbieta Smułkowa i Anna Engelking. – Warszawa: DiG, 2007. – 511 s.

М.М. Макарэвіч

ЛЕКСІКА РЫБАЛОЎНАГА ПРОМЫСЛУ Ў «СЛОЎНІКУ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ» І.І. НАСОВІЧА

Разглядаючы лексікаграфічныя працы XIX ст. нельга не адзначыць асобу Івана Іванавіча Насовіча, выдатнага этнографа, фалькларыста, моваведа, а таксама яго фундаментальную працу «Слоўнік беларускай мовы» (у арыгінале «Словарь белорусскаго нарѣчія» (1870)). Яго складаннем І.І. Насовіч займаўся амаль 20 гадоў. Слоўнік стаў першым грунтоўным даследаваннем у беларускай лексікаграфіі, перадаў усю непаўторнасць і багацце беларускага гутарковага слова. Дакладна і лаканічна ролю вышэйназванай працы ў беларускім мовазнаўстве вызначыў даследчык лексікаграфічных прац вучонага М.Р. Суднік, які ў прадмове да выдання 1983 года адзначае: «Будучы з’явай арыгінальнай і непаўторнай, Слоўнік засведчыў стан і ўзровень развіцця беларускай мовы 1850 – 60-х гг., данёс нам і перадаў яе лексічныя скарбы, фразеалагічнае і прыказкавае багацце, адлюстравалі ў жывым слове глыбіню мыслення і светаадчування беларусаў як нацыі» [СБМН, с. 5].

У «Слоўніку беларускай мовы» І.І. Насовіча знайшлі адлюстраванне разнастайныя групы лексікі, якія характарызуюць жыццё, перш за ўсё, побыт беларускага народа ў 50 – 60-я гады XIX ст. Аб гэтым сведчаць крыніцы фактычнага матэрыялу, выкарыстаныя даследчыкам: гаворкі Магілёўскай, Віцебскай і Гродзенскай губерняў, фальклорныя і этнаграфічныя зборнікі, разнастайныя філалагічныя зборнікі таго часу.

Адметнае месца ў працы займае лексіка народных промыслаў: рыбалоўства, пчалярства, бандарства, ганчарства, апрацоўкі жалеза.

Найбольш пашыраную тэматычную групу складае лексіка рыбалоўнага промыслу (45 адзінак). Адзначаныя лексемы даволі поўна характарызуюць развіццё адпаведнага здабываючага промыслу, гісторыя якога пачынаецца ў глыбокай старажытнасці. Рыбная лоўля, падобна збіральніцтву і паляванню, з’яўляецца старажытным спосабам здабывання ежы і ўзнікла таксама задоўга да з’яўлення чалавека сучаснага нам фізічнага аблічча. Ёсць падставы меркаваць, што наш далёкі прашчур спарадычна харчаваўся рыбай яшчэ на стадыі жывёльнага статку [1, с. 46].

Лексемы рыбалоўнага промыслу ў «Слоўніку беларускай мовы» І.І. Насовіча ўтвараюць пэўныя мікрагрупы.

1. Назвы прылад для лоўлі рыбы: Лексема *подволочекъ* у СБМН – ‘небольшая рыболовная сеть’. *Подволочкомъ наловили рыбы досиць* [СБМН, с. 439]. У пяцітомным «Тлумачальным слоўніку беларускай мовы» ёсць адпаведнік *падвалока* – ‘невялікі невад’. *Лавіць рыбу падвалокаю* [ТСБМ, т. 3, с. 516]. У сучаснай беларускай мове лексічная адзінка захавала сваю семантыку, але трансфармавалася яе напісанне (страціўся дэмінітыўны суфікс -*чекъ*), змянілася граматычная катэгорыя роду.

Волокъ (волочокъ) – ‘рыболовная сеть, которую не забрасывают подобно неводу, а затягивают, волоча её за собою за крылья’. *Съ повъ пуда волокомъ выцягнули рыбы. Идзице съ волочкомъ, ци поймаеце чего* [СБМН, с. 730]. У сучаснай мове назіраецца пашырэнне лексічнага значэння гэтага слова: *волак* – 1. ‘Шлях на водападзеле, па якім у даўнія часы перацягвалі волакам лодкі з грузам з адной рачной сістэмы ў другую’; 2. ‘Сетка ў выглядзе мяшка з прымацаванымі да яе двума шастамі’ [ТСБМ, т. 1, с. 503].

Сачокъ – ‘рыболовная сеточка, привязанная къ жерди, для вынудения изъ реки убиваемой острогою рыбы или для ловли раковъ’. *Сачкомъ копы дзве раков наловишь* [СБМН, с. 573]. У сучаснай беларускай мове лексема не толькі захавала сваё напісанне, але і пашырыла функцыянальнасць: *сачок* – ‘конусападобная сетка на абручы, якая служыць для лоўлі рыбы, насякомых і пад.’ – *Зайка, зайка, русачок! Не злаўлю цябе ў сачок* [ТСБМ, т. 5, кн. 1, с. 77].

Дорожка ў СБМН мае два значэнні: 1. ‘Тропинка’, 2. ‘Рыболовный шнурокъ, въ конце котораго навязана изъ белой жести сделанная рыбка съ крючкомъ’. *Рыбалка въ човне зъ дорожкой поехалъ. На дорожку поймавъ рыбину* [СБМН, с. 141]. У сучаснай літаратурнай мове семантыка лексічнай адзінкі пашыралася да чатырох значэнняў: *дарожка* – 1. ‘Вузкая дарога, сцежка’. *Неўзабаве на вочы трапілася вузенькая палявая дарожка*. 2. ‘Спецыяльна зробленая для хадзьбы вузкая дарога ў садах, парках і пад.’ *Вось ён злез і крочыць паркам Па дарожцы між прысад*. 3. ‘Вузкі доўгі дыван, палавік’. *Шырокія калідоры засцелены лінолеумам і плюшавымі дарожкамі*. 4. ‘Рыбалоўная прылада ў выглядзе доўгага шнура з круком і прынадай на канцы’. *Лоўля на дарожк – гэта лоўля на блешню, якую цягнуць за сабой, плывучы па вадаёму на лодцы* [ТСБМ, т. 2, с. 141].

Гакъ у СБМН з’яўляецца мнагазначнай лексмай: 1. ‘Железный крюкъ на конце багра судового или пожарного’. *Гакомъ зачепишь за бервено*. 2. (въ западных местностяхъ Белорусии и въ Лифляндии) ‘Мера или участок земли’. 3. ‘Зубец на остроге’. *Выломався гакъ у восцей*. 4. ‘Парядочной величины крючекъ у уды для живца’. 5. ‘Загнутые концы подковы’. *Конь гакомъ уступивъ на ногу* [СБМН, с. 108]. У сучаснай літаратурнай мове назіраецца звужэнне семантыкі слова, што тлумачыцца знікненнем пэўных рэалій тагачаснага жыцця: *гак* – 1. ‘Востры металічны выступ на чым-н. (напрыклад, крук у багры, шып у падкове)’. *[Конь] ... быў падкуты на перад, і гакі ў*

падковах былі не кавальскай работы, а купленыя. 2. Абл. ‘Участак зямлі, які вострым клінам удаецца ў што-н.’. Хвалі без ахвоты Абмываюць з гака жвір [ТСБМ, т. 2, с. 14].

У СБМН асобна прадстаўлена лексема *гачок*: 1. ‘Крючек уды’. Насадзі червяка на гачок. 2. ‘Острая шапочка гвоздика’. Боты съ гачками [СБМН, с. 110]. У сучаснай мове гэта лексема адсутнічае.

Бовтало – ‘болт, болтушка, чем болтають’. Гони бовталом рыбу [СБМН, с. 28]. У сучаснай мове адпаведніка лексемы няма, што тлумачыцца знікненнем адзначанага прадмета ў наш час.

Без змен дайшла да нашага часу лексема *жак*. У СБМН – ‘рыболовный снарядъ, отверстие котораго суживается въ середине на подобие воронки’. Нехто жакъ мой потрес [СБМН, с. 152]. У сучаснай мове – ‘рыбалоўная прылада: нерат з двума крыламі’. Падняў кулёк. Як меддзю, карасямі набіт да крылля рэдкавокі жак [ТСБМ, т. 2, с. 248].

Лексема *крыга* ў СБМН з’яўляецца мнагазначнай: 1. ‘Льдина’. Крыги пошли по реце. 2. ‘Рыболовный снаряд’. Крыгою цяжко ловиць рыбу, сеццю лети [СБМН, с. 255]. У літаратурнай мове гэта адзінка ўтварае аманімічную пару: *крыга*¹ – ‘ільдзіна на рацэ, на возеры’. З глухім шумам і скрыгатам нападваючы адна на адну, плылі вялізныя крыгі. *Крыга*² – ‘рыбалоўная снасць у выглядзе двух рухомых палазоў з сеткамі, якой ловяць рыбу ў неглыбокіх, зарослых месцах’ [ТСБМ, т. 2, с. 738].

Неретъ – ‘рыболовный снаряд съ вершою, съделанный изъ прутьев; нерето’. Попавъ въ неретъ, ни назад ни напередъ (Посл.) [СБМН, с. 336]. У сучаснай мове – ‘рыбалоўная снасць, сплеченая з лазовых дубцоў, у выглядзе доўгага конуса з кароткім конусападобным уваходам; верша’. Вунь за тым алешнікам пачнецца балота, дзе ў глыбокіх ямах, невялічкіх аеравых азёрах хлапчукі кошыкамі і нератамі лавілі ўюноў і карасёў [ТСБМ, т. 3, с. 390].

Осци – ‘рыболовное орудие, острога’. Осцями шуку большую забивъ. Зъ осцями на рыбу поехавъ. [СБМН, с. 370]. У сучаснай мове гэта адзінка адсутнічае па прычыне таго, што прадмет перастаў існаваць як сучасная рэалія, перайшоў у разрад гістарызмаў.

Лексема *тригубица* ў СБМН – 1. ‘Трезубец, орудіе состоящее изъ жерди, на конце которой прикрепленна железная гребенка о трехъ зубахъ для убивания рыбы. Иначе называется восци’. 2. ‘Трехсторонная сетка для ловления птиц’ [СБМН, с. 639]. У сучаснай мове – ‘від рыбалоўнай снасці’. – Стары мой, – гаворыць ... [Максім] зверху, над Толевай галавой, – зусім не схільны да вуды. Часу, кажэ, шкада. Яму падай Нёман ды невад, а тут – хоць трыгубіцу [ТСБМ, т. 5, кн. 1, с. 531].

Топчанка – ‘родъ рыболовного снаряда, который втоптываютъ въ грязь для ловли вьюнов’ [СБМН, с. 636]. У сучаснай мове слова трансфармавалася ў *таптуха* – разм. жан. да таптун // ‘Адзін з відаў рыбалоўнай сеткі’. У Куранях ... ракі не было, і снасць тут у людзей трымалася свая, балотная: лазовыя баўтухі, лазовыя таптухі, венцяры... [ТСБМ, т. 5, кн. 1, с. 476].

Вудзельно – ‘лёса у уды’. *Вудзельномъ секанувъ*. [СБМН, с. 76]. У сучаснай літаратурнай мове *вудзільна* – ‘частка вуды, спінінга ў выглядзе тонкага гнуткага прута, да якога прымацоўваецца лёска’. *Арэхавае, бамбукавае вудзільна* [ТСБМ, т. 1, с. 511]. Лексічная адзінка ў сучаснай мове змяніла сваю семантыку.

2. Назвы рыб і частак іх цела: Лексема *жывецъ* у СБМН – 1. ‘Мелкая, живая рыбка, насажываемая на уду для ловли большой’. *Вуда для живца, съ живцомъ*. 2. ‘Хрящевая часть въ коже, оставшаяся не выделанною’. *Кожа, подошвы съ живцомъ*. 3. ‘Кровь, показывающаяся при сечении розгами’. *До живцу донявъ* [СБМН, с. 155]. Сучасная беларуская мова захавала толькі адно лексічнае значэнне: *жывец* – ‘маленькая жывая рыбка, якая насаджваецца на кручок пры лоўлі буйной драпежнай рыбы’. – *Сёння і шчупак павінен браць. Можна будзе на жыўца паспрабаваць* [ТСБМ, т. 2, с. 262]. Звужэнне семантыкі адзначанага слова тлумачыцца знікненнем адпаведных рэалій з жыцця народа.

Авдотка – ‘название небольшой озерной рыбки’ [СБМН, с. 2]. У сучаснай мове гэта адзінка з’яўляецца полісемічнай: *аўдотка* – 1. ‘Начная птушка атрада сеўцападобных з шэра-пясчаным апярэннем, якая сустракаецца на поўдні Беларусі’. 2. абл. ‘Назва невялікай азёрнай рыбки; род дробнай плоткі’ [ТСБМ, т. 1, с. 300].

Мальговка – ‘малявка’. *Мальговка клюецъ, а большая рыба не берецца* [СБМН, с. 279]. Сустракаецца ў СБМН і лексема *мальгва* – ‘собрание рыбок, малявок’. *Мальгвы наловивъ*. Абодва словы адсутнічаюць у нарматыўных слоўніках беларускай мовы.

Ментузь – ‘рыба Налим’. *Ментуза трудно рукою поймать* [СБМН, с. 284]. Сучасная беларуская літаратурная мова захавала семантыку гэтага слова, удакладніўшы яе біялагічным апісаннем: *мянтуз* – ‘прэснаводная драпежная рыба сямейства трасковых з падоўжаным целам і плямістай скурай’. *Бабуля садзіцца чысціць ментузоў, а дзед з Рамірам абедуюць* [ТСБМ, т. 3, с. 192].

Пискижъ – ‘маленькая рыбка. Пискаръ’. *Пискижовъ наловивъ* [СБМН, с. 415]. У сучаснай літаратурнай мове названая лексічная адзінка адсутнічае па прычыне свайго рускамоўнага выражэння. Адпаведнікам адзначанай адзінкі ў сучаснай беларускай мове з’яўляецца лексема *пячкур*.

Лексічная адзінка *силява* (*силявка, силявочка*) ў СБМН з’яўляецца мнагазначнай: 1. ‘Уклея, мелкая рыба’. *Силявы наловивъ на вечеру*. 2. ‘Рыба въ роде сельдей, водящаяся въ больших озерахъ Витебской и Виленской губерний’ [СБМН, с. 579]. У сучаснай літаратурнай мове захавалася толькі дэмініватыўны варыянт, а таксама адбылося звужэнне лексічнага значэння: *сіляўка* – абл. ‘верхаходка’. *Там хоць рыба як рыба, а тут што? Адны сіляўкі, ды і тых гусі ганяюць, ніяк не зловіш* [ТСБМ, т. 5, кн. 1, с. 132].

Чешка – ‘рыба Чехоня’. *Чешка косявая рыба* [СБМН, с. 699]. Сучасная літаратурная мова не захавала памяншальна-ласкальнай формы слова, але больш шырока тлумачыць яго лексічнае значэнне: *чахонь* – ‘прамысловая

чародная рыба сямейства карпавых'. *І ззяе лускою чахонь і сазан – відаць, будзе добры сягоння базар* [ТСБМ, т. 5, кн. 2, с. 310].

Щупакъ – 'щука самец'. *Щупака поймавъ* [СБМН, с. 772]. У сучаснай літаратурнай мове падаецца больш поўнае лексічнае значэнне слова, дзякуючы біялагічнай характарыстыцы: *шчупак* – 'драпежная прэснаводная прамысловая рыба сямейства шчупаковых з доўгім выцягнутым тулавам, вялікай сплюснутай галавой'. *А ў глыбокай тоні жыў шчупак сярэбраны з вострымі зубамі, хітры, як купец* [ТСБМ, т. 5, кн. 2, с. 420].

Плесь – 'хвост у большой рыбы'. *Плесь и голову звари на сцюдзень. У сомины толькі плесь смашень* [СБМН, с. 418]. У сучаснай беларускай літаратурнай мове захавалася згаданая лексічная адзінка. Аднак, лексічнае значэнне поўнаасцю змянілася: *плёс* – 'шырокі ціхі ўчастак ракі паміж перакатамі або астравамі'. *Антось прапанаваў схадзіць на той плёс, дзе вясной добра браліся акуні* [ТСБМ, т. 4, с. 274].

3. Назвы водных аб'ектаў (мясцін), дзе ловіцца рыба: Лексема *затонь* у СБМН – 'тоня, заливъ, удобный къ ловле рыбы неводомъ'. *Въ затоне пуды три рыбы поймали* [СБМН, с. 188]. Сучасная літаратурная мова выкарыстоўвае гэтыя слова ў наступных значэннях: 1. 'Невялікі заліў у рацэ або возеры; лука, завадзь'. 2. 'Натуральны заліў або спецыяльнае месца на рацэ, прыстасаванае для зімоўкі і рамонту суднаў'. 3 *затона ў мора выйшаў першы сейнер* [ТСБМ, т. 2, с. 399].

Баерь – обл. 1. 'Пруд, копань'. 2. 'Садокъ для сбережэння живой рыбы, рыбникъ' [СБМН, с. 11]. Адзначаная лексічная адзінка адсутнічае ў нарматыўных слоўніках сучаснай беларускай мовы (перайшла ў разрад архаізмаў).

Язь – 'место в реке, перегороженное перевязаннымъ между собой частым кольемъ для задерживания рыбы; заток'. *Мимо язу рыба не пройдець* [СБМН, с. 726]. Адсутнасць згаданага слова ў сучаснай літаратурнай мове тлумачыцца знікненнем самой рэаліі, якую яно абазначала (пераход слова ў разрад пасіўнай лексікі).

Сажевка – 'сажалка, рыбный садокъ'. *Рыба изъ сажевки* [СБМН, с. 572]. У сучаснай літаратурнай мове *сажалка* выступае полісемічнай адзінкай: 1. 'Штучны вадаём'. *Сажалка, дзе плавалі качкі, пачала высыхаць, вада памутнела, патыхала тванню*. 2. 'Садок для рыбы'. *У...[Вашамірскага] быў добра агледжаны садок, рыбная сажалка, некалькі калод пчол, гарод, канюшына і кавалак сенакосу* [ТСБМ, т. 5, кн. 2, с. 19].

Лексема *продуховина* ў СБМН – 1. 'Продушина, отверстие на льду для ловли рыбы'. *Треба продуховины просечь на неводъ*. 2. 'Просос во льду'. *На продуховину понавъ, чуць под лёд не пошовъ* [СБМН, с. 522]. У нарматыўных слоўніках адзначаная лексічная адзінка выступае ў трансфармаваным выглядзе, назіраецца звужэнне яе лексічнага значэння: *прадуха* – 'адтуліна для выхаду паветра, дыму, пары'. – *Вось і ўюны таксама шукаюць прадуху, каб падыхаць, значыцца* [ТСБМ, т. 4, с. 323].

4. Назвы лодак: Лексема *човень* у СБМН – ‘лодка, челнь’. *Въ човне перебрався черезъ реку* [СБМН, с. 700]. У сучаснай мове названая адзінка мае аналагічнае значэнне: *човен* – ‘лёгкая лодка, выдзеўбаная з дрэва; лодка наогул’. *Адхонны бераг Піны застаўлен чаўнамі і чайкамі-душагубкамі* [ТСБМ, т. 5, кн. 2, с. 315].

Лексема *човникъ* асобна вылучана ў СБМН – умен. слова *Човень*. ‘Челнокъ’. *Небольшый човникъ, только одному сесць* [СБМН, с. 700]. У сучаснасці адсутнічае.

Лексема *чевнокъ* (*чевночекъ*) у СБМН выступае мнагазначнай адзінкай:

1. ‘Челнокъ, лодочка’. *А што тебе принесло, ци чевночекъ, ци весло (Изъ песни)*.
2. ‘Челнокъ, употребляемый при ткании’. *Чевнокъ не гладокъ, за нитки чепляецца* [СБМН, с. 696]. Сучасная літаратурная мова адлюстроўвае толькі адно значэнне са СБМН, якое, дзякуючы ўзнікненню сучаснай рэаліі, утварыла другое, сумежнае: *чаўнок* – 1. ‘Дэталі у ткацкім станку, якая мае форму чоўна, з пражай для пракладвання ўточнай ніці’. *За кроснамі сядзіць Наста. Лоўка бегае чаўнок, моцна так набіліцы стукаюць...* 2. ‘Дэталі у швейнай машыне з двухніткавым швом, якая падае ніжнюю нітку’ [ТСБМ, т. 5, кн. 2, с. 309].

Комяга – 1. ‘Выдолбленное, толстое дерево, употребляемое вместо лодки’. *Комягу не так ловко увернешь, як човень*. 2. ‘Деревянный жолобъ для водопоя’. *Комяга обмерзла* [СБМН, с. 244]. У сучасных нарматыўных слоўніках беларускай мовы адзначаная адзінка не сустракаецца па прычыне знікнення рэаліі, якую яна абазначала (пераход слова ў разрад пасіўнай лексікі).

Дубовка – 1. ‘Лодка, выдолбленная изъ дуба’. 2. ‘Дубовая кадъ’. *Дубовка на капусту хороша* [СБМН, с. 147]. Адзначанае слова ў першым сваім значэнні выступае сінонімам папярэдняй лексемы (*комяга*) ў яе першым значэнні. Як і папярэдняй лексічная адзінка, у сучаснай літаратурнай мове не адлюстравана па прычыне знікнення прадмета, які яна абазначала.

Асобную групу ў СБМН складаюць лексемы, утвораныя ад кораня *рыб-*. Лексема *рыбакъ* – ‘червякъ (наилучшая рыба приманка)’. *Накопай рыбаковъ; на рыбаковъ вокуни ловяцца* [СБМН, с. 470]. У сучаснай літаратурнай мове гэта слова мае іншую семантыку: *рыбак* – ‘чалавек, які займаецца лоўляй рыбы’. *Рыбак сядзіць задумна пры агні...* [ТСБМ, т. 4, с. 732]. У дадзеным выпадку змена лексічнага значэння адбылася на аснове метаніміі, пры якой другасныя значэнні вынікаюць з асацыятыўных сувязей, заснаваных на адносінах па сумежнасці.

Лексема *рыбалка* ў СБМН таксама мае спецыфічнае лексічнае значэнне: ‘рыбак, рыболовъ’. *У рыбалки достанешь свежей рыбы* [СБМН, с. 470]. Сучасная літаратурная мова выкарыстоўвае адзначаную адзінку ў іншым значэнні: *рыбалка* – разм. ‘рыбная лоўля’. *Адны – рыбалку паважаюць, з бляшнэй ля пелькі могуць векаваць* [ТСБМ, т. 4, с. 732]. У гэтым выпадку таксама адбыўся метанімічны перанос значэнняў (чалавек, які займаецца рыбнай лоўляй – само дзеянне (рыбная лоўля)).

Лексема *рыбацкій* у СБМН – ‘рыбачій’. *Рыбацкія сеці* [СБМН, с. 471]. У сучаснай літаратурнай мове гэтая лексічная адзінка захавала сваё значэнне: *рыбацкі* – ‘які мае адносіны да рыбака, рыбацтва’. *Пагаслі агеньчыкі ў вокнах рыбацкага пасёлка* [ТСБМ, т. 4, с. 733].

Прааналізаваны фактычны матэрыял сведчыць аб тым, што значная частка лексікі рыбалоўнага промыслу зазнала на сабе пэўныя змены, абумоўленыя гістарычнымі працэсамі ў беларускай мове: звужэнне, пашырэнне лексічнага значэння слоў, пераход асобных назваў у склад пасіўнай лексікі, з’явы метаніміі і інш. Каля 90% прааналізаваных лексем з СБМН увайшлі ў склад сучаснай беларускай літаратурнай мовы. Гэта сведчыць аб тым, што лексічны матэрыял, адлюстраваны ў слоўніку, аказаўся жыццяздольным і запатрабаваным на наступных этапах развіцця беларускай мовы і лексікаграфіі ў прыватнасці.

Скарачэнні

ТСБМ – Тлумачальны слоўнік беларускай мовы: у 5 т. / АН БССР, Ін-т мовазн. імя Я.Коласа; пад агул. рэд. акад. К.Крапівы. – Мінск: БелСЭ, 1977-1982. – Т. 1-5.

СБМН – Насовіч, І.І. Слоўнік беларускай мовы / І.І. Насовіч. – Мінск: БелСЭ, 1983. – 756 с.

Літаратура

1. Беларусы: у 8 т. / Рэдкал.: В.К. Бандарчык, М.Ф. Піліпенка, В.С. Цітоў. – Мінск: Навука і тэхніка, 1995. – Т. 3: Промысловыя і рамесныя заняткі. – 351 с.